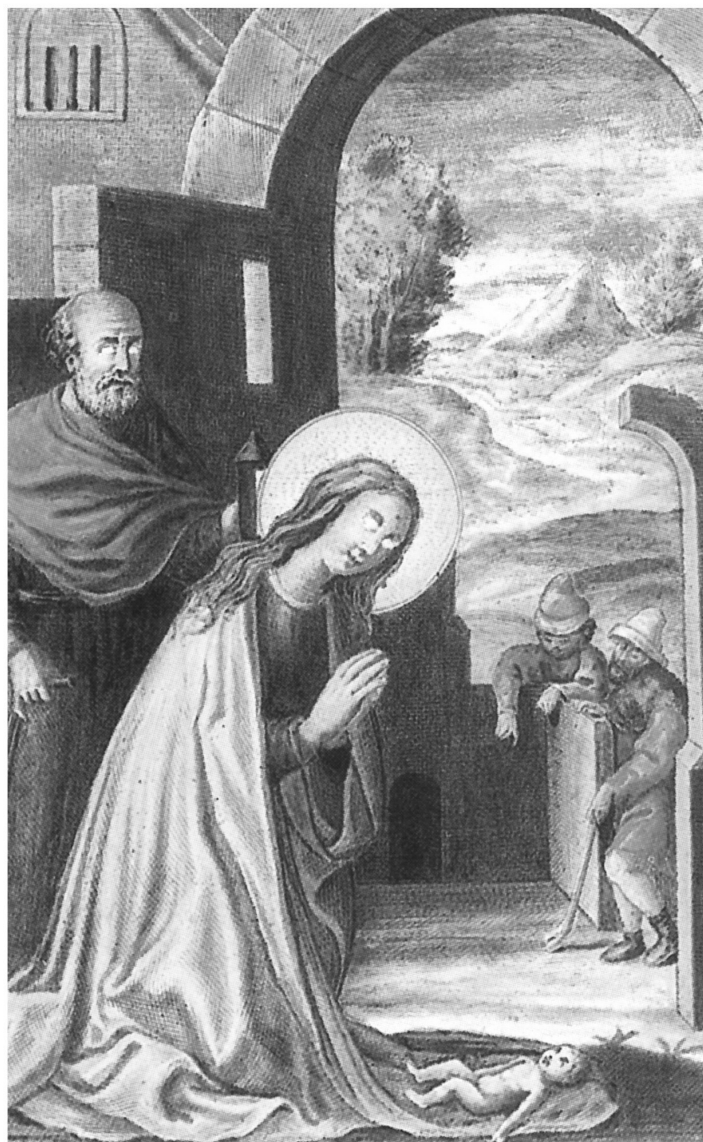

Symbolsy radosti a lásky

PhDr. Alena Vlčková,
kronikářka obce

Dokořán jsou opět otevřeny dveře rozjímavému času Vánoc. Jmelí, ozdobený stromek, hvězdy a světla, těšení a dárky, šupináč a vánočka, tradice, zvyky a symboly setkávání, radosti a vítání. Asi bychom stěží spočítali, co všechno patří k českým svátkům vánočním. A tak je tomu v celém křesťanském světě, kde už dávno ubývá věřících a kde už se téměř zapomnělo na prvotní důvod oslav. Zbyly nám ale symboly Vánoc a chtějme věřit, že nebudou v budoucnu zapomenuty. Co národ s křesťanskou tradicí, to jiný symbol vánočních svátků a jiné vánoční zvyklosti. Ale přece jen existuje jeden symbol, který je všem národům oslavujícím křesťanský svátek společný. Tím symbolem je matka a její právě narozené dítě. Kolikrát jen jsme viděli obraz madony s dítětem v náručí, co krásných koled slyšíme ve vánočním čase a kdo by neznal betlémy s jesličkami, v nichž spí božské dítě. I ti, kteří nečetli příběh z Matoušova evangelia o narození dítěte, jemuž bylo dáno jméno Ježíš, jistě znají legendu o Marii a jejím synovi zrozeném v Betlémě. Odmysleme si božské spojení s Marií a Ježíšem, to je až druhotné. To, co je prvotní, co trvá věky, co nic a nikdo nemůže změnit, natož zničit, je láska matky k dítěti, které je vždy nadějí a vírou v život. Matka a dítě neodmyslitelně patří k Vánocům. Mnohokrát byl

S. MARIA DELLA VITTORIA

připomínán jejich příběh a vždycky v něm najdeme radost a lásku. Něha matky sklánějící se nad dítětem, bezbrannost právě narozeného syna budou vždy dojímat. Zázrak zrození spojovaný s láskou už navěky bude připomínán a oslavován.

Adventní příběh z Betléma najdeme na dvou obrazech ve štěnovickém kostele sv. Prokopa. První z nich, nevelký rozměry, je

jen barevná kopie originálu obrazu, který už bohužel neexistuje. Historie obrazu Panny Marie Vítězné je velmi dramatická a je opředena legendou o zázraku. Na obrazu je zachycen okamžik z biblického příběhu, který dal pojmenování době svátků. Advento, tedy přicházeti. Narodil se, přišel na svět, je láskou a nadějí, slavíme advent. Klečící Panna Maria se na obrazu sklání nad

synáčkem v plenkách a v tomto zázračném okamžiku zrození patří dítě jen jí. Za Marií stojící sv. Josef a přihlížející pastýři jsou jen vedlejšími postavami příběhu. Josef jako ochránce matky a jejího dítěte, pastýři s údivem přihlížejí božskému zázraku. Matka a dítě tvoří společné vyznání životu.

Obraz malého Ježíška a jeho matky Marie historicky spojuje Štěnovice s bitvou na Bílé hoře. K podzimu roku 1620 táhly od jihu Čech oddíly Maxmiliána Bavorského ku Praze, aby podpořily vojsko Ferdinanda II. v konfliktu se stavovským vojskem. Jeden Maxmiliánův oddíl se zastavil na nocleh ve vypleněném panském sídle Henigarů ve Štěnovicích. S vojskem putoval i bosý karmelitán otec Dominik. Ten našel v jedné místnosti na podlaze poničený obrázek Panny Marie s narozeným Ježíškem. Obrazek sebral, očistil a vzal s sebou do bělohorské bitvy, v níž Ferdinandovy oddíly zvítězily. Podle legendy měl k jejich vítězství přispět onen zachráněný obrázek ze Štěnovic. Roku 1622 doputoval obraz až k papeži do Říma, ale to už obraz předcházela pověst o jeho zázračnosti. Byl umístěn v římském kostele Santa Maria Vittoria. Originál obrazu Panny Marie Vítězné se ale nezachoval, byl zničen při požáru roku 1833. Jedna z jeho kopií je pár let již i v našem kostele.

Druhý obraz je pokračování biblického příběhu matky a dítěte. Jen už příběh

pokračování na další straně

není tak radostný jako na obraze narození Ježíška. Ale ani tento obraz nepostrádá zdůraznění nekonečné mateřské lásky, i když se zároveň přidávají strach a úzkost. Obraz Útěk do Egypta zachycuje Marii, jak prchá se sotva narozeným dítětem z Betléma do Egypta, aby je zachránila před Herodem, jemuž bylo

prorokováno, že právě dítě narozené pod třpytící se hvězdou v městě Betlémě ho zničí. Marii, která tiskne v náručí dítě, doprovází sv. Josef. Z temných barev obrazu září tvář Mariina a jejího syna jako naděje, která ukazuje cestu.

Nejsou známi autoři obrazu, dělí je i doba jejich vzniku. Zatímco obraz

Panny Marie Vítězné pravděpodobně vznikl v prvních desetiletích 17. století, obraz Útěk do Egypta je o více než sto let mladší, snad z doby vybudování kostela, tedy patří časově do druhé poloviny 18. století. Společné oběma obrazům je téma: matka a její právě narozené dítě. Co může být dokonalejším vyjádřením

všeobjímající lásky, než je láska mateřská. Za dlouhá tisíciletí se na tomto vztahu nic nezměnilo. Není krásnějšího symbolu míru a poselství světu, než je matka a její dítě. Jsou jednou velikou lidskou láskou, jsou i vírou v život a naději všem pochybujícím. Proto dal jejich příběh vzniknout svátkům radosti a lásky – Vánocům.

Vánoční troubení

Alena Vlčková

Sotva lze tvrdit, že by naše vesměla jen své, tedy štěnovické, zvyky a tradice. Také bychom asi těžko hledali v Čechách místo, kde se o Vánocích nepeče cukroví, neplave kapr ve vaně a nezdobí se stromeček. Ve Štěnovicích stejně, jako všude jinde. Víme ale, že ke Štědrému dnu patří ještě jedna zvyklost, která není vždy a všude samozřejmá. Vánoční troubení. A právě to krásné vytrubování v podvečer, kdy se lidé sejdou v radosti ke štědrovečernímu stolu, bývalo štěnovickou, byt'

nedlouhou, tradicí. Sametový soumrak se pomalu snášel na stavení zachumlaná v měkké sněhové peřině, na nebi se objevily první hvězdy, sníh jiskřil v odrazech rozsvícených oken a nad tou slavnostní nádherou vánočního večera se neslo vytrubování štěnovických vesnických muzikantů. Ti šli po celé vsi dům od domu povinšovat šťastné a veselé Vánoce. V ten okamžik měli všichni lidé k sobě blíž.

Dnes už si jen povzdechne při vzpomínce a nezbyvá než říci s klasičkem. „Dávno, dávno již tomu.“

Chystané akce

25.12.2019 jsme pro vás připravili výlet do města Příbrami pořádaný za účelem návštěvy Svaté Hory. Účastníci se mohou přihlásit na emailu spolku osveta.stenovice@seznam.cz. Přihlášení je nutné z důvodu organizace dopravy.

25.1.2020 chystáme výlet do Brdských lesů, a to konkrétně do obce Jince s výšlapem na vrch Plešivec v nadmořské výšce 653 m. Opět je nutné přihlásit se na email spolku osveta.stenovice@seznam.cz. Podrobnosti k výletům budou přihlášeným účastníkům zaslány emailem.

Ve čtvrtek 6. února 2020 pořádá spolek Osvěta Štěnovice přednášku kronikářky obce s promítáním dokumentů. Akce se uskuteční v salonku restaurace Modrý klokan od 17.30. Téma: Štěnovické kamenolomy.

Kořata – kočky – kocouři

Plzeňské sdružení Spolek Naděje pro kočky se stará o opuštěné a týrané kočky. Je podporován plzeňským magistrátem, ale bude nesmírně vděčen za jakýkoli i malý příspěvek na svou činnost. Pokud byste zvláště v čase vánočním chtěli Spolku pomoci, můžete přispět na transparentní účet Spolku Naděje pro kočky 2301205578/ 2010. Opuštěné zvířecí duše vám moc děkují. Spolek Naděje pro kočky, K Hůrce 483/17, Plzeň 326 00

PF 2020

KRÁSNÉ VÁNOCE,
ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

